

Riksförbundet Enskilda Vägar

DE ENSKILDA VÄGHÅLLARNAS EGEN ORGANISATION

Ta inga onödiga risker – BLI MEDLEM NU –

Rättshjälp

– GER RÅG
I RYGGEN sid 7

Reda ut vad som är rätt
– och ta strid för det sid 5

Medlemsförsäkring i lf sid 9

REVs historia, sid 3 • Ansvar för sikt och röjning, sid 10

Vill ej betala vägavgift, sid 12 • Hur kan andelstalen förändras? sid 15

Bäste vägghållare,

Denna tidning vänder sig till dig som ännu ej är medlem i Riksförbundet Enskilda Vägar (REV). Vi vill med denna information berätta om Riksförbundet och vilken nytta du som vägghållare kan ha av ett medlemskap.

Många enskilda vägghållare tänker inte alltid på det juridiska ansvar de har gentemot medlemmar och trafikanter. Som ledamot i en vägförenings styrelse kan man stöta på många allvarliga problem.

Hur gör er vägförening om t ex:

- medlemmar struntar i att betala sin vägavgift?
- en olycka sker på er väg och ni står som ytterst ansvariga?
- en medlem i föreningen stämmer en i styrelsen?
- ett förrättningsbeslut ska tolkas?
- någon i styrelsen förskingrar pengar?
- ni upptäcker att fel andelstal är tilldelat medlemmarna?
- beslut om grusvägsunderhåll, avvattningsproblem, röjning och investeringar ska fattas?

Dessa är några av de problem REV dagligen hjälper sina medlemmar att lösa, och har gjort ända sedan 1968.

Till er tjänst finns våra rådgivare som är specialister inom juridik samt väg-, lantmäteri- och miljötekniska frågor, med fokus på enskilda vägghållare. Förutom tillgång till fri rådgivning täcks våra medlemmar även av REV:s förmånliga och skraddarsydd försäkringspaket. Den skyddar mot de flesta oförutsedda händelser som en vägförening kan drabbas av.

Som medlem i REV har ni den trygghet och det stöd som behövs för att driva en framgångsrik samfällighet.

Hoppas att ni kommer att uppskatta denna läsning och att ni finner ett medlemskap intressant.

Trevlig läsning!

Riksförbundet Enskilda Vägar

Riksförbundet Enskilda Vägar

Adress: Riddargatan 35-37
224 57 STOCKHOLM
Telefon: 08-20 27 50
Fax: 08-20 74 78
E-post: kansliet@revriks.se
www.revriks.se

Postgiro: 35 77 63-2
Bankgiro: 5528-2209

Kansliet har telefontid:

Må, on, fre	09.00-15.00
Tisdagar	09.30-15.00
Torsdagar	09.00-12.00
Lunchstängt	12.00-13.00

På kansliet finns

Maria Sundström, kanslichef	08-440 24 61
Leif Kronkvist, vägingenjör	08-20 27 62
Solweig Hultén, administratör	08-20 27 50
Nils Blom, lantmätare	08-20 27 64
Birgit Westlund, kassaförvaltare, torsdagar	08-20 27 50
Carina Pörn, administratör, ti-on, to	08-20 27 50

Valda funktionärer

Ordinarie:
Uno Jakobsson, ordförande
Jan Johansson, vice ordförande
Kristina Åberg, sekreterare
Christer Ångström
Sture Källgården
Mikael Näslund
Margareta Vikgren

Suppleanter:

Jan Ellström
Malin Ohlsson
Lars Olin
Anders Lundell

Revisorer:

Bernt Wiklander
Ulf Crona

Revisorssuppleanter:

Anders Gejke
Claes Henkel

Valberedning:

Curt Carleteg, sammankallande
Inger Strömberg
Bengt Larsson

Riksförbundet Enskilda Vägar grundades 1968 och har som uppgift att företräda de enskilda vägghållarnas intressen. Förbundet bistår medlemsorganisationerna med råd och anvisningar i juridiska, ekonomiska, väg- och lantmäteri-tekniska frågor, bedriver opinionsbildning och arrangerar utbildningar. Verksamheten finansieras i huvudsak med medlemsavgifter. I medlemsavgiften ingår ett för vägghållare heltäckande försäkringspaket.

REVs historia

– en framgångssaga utan like

REV börjar med sina dryga 40 år som riksförbund, och innan dess 20 år som länsförbund, bli en slipad räva. Medlemsantalet ökar lavinartat så REV kommer med största säkerhet att vara en maktfaktor i många år framöver.

Länsförbundet för Enskild Väghållning bildades 1949 på initiativ av den dåvarande Länsstyrelsen i Stockholms län för att ”stödja de som arbetade inom den enskilda väghållningen och göra dem bättre skickade för sina uppgifter”. Då gällde lagen om enskilda vägar från 1939. Lagen byggde troligen på den gamla landskapslagen där det sades att *”för vägar och broar svare var och en så långt hans egendom sig sträcker”*. I den gamla landskapslagen fanns en tydlig koppling mellan ägande av fast egendom - jord - och väghållansvar. Något som skulle komma att förändras i takt med tiden.

Vid den tiden hade bilismen börjat ge sig till känna. Behovet av resande och transporter ökade snabbt vilket kan vara en förklaring till länsstyrelsens initiativ. Protokollet är mycket knapphändigt och anger egentligen bara vilka som närvarade och att det beslutades att bilda ett länsförbund. Vid det mötet förutsattes i alla fall inte längre att ägande av jord självklart gav kompetens inom byggande och underhåll av väg.

Vårdshuset Jaktornet fick stå värd för den första stämman. Den styrelse som fick förtroendet att leda länsförbundet bestod av en politiker som ordförande, en lantmätare, en advokat och en vägtekniker. Alla med bakgrund och erfarenhet från antingen en vägsamfällighet, som det då hette på landsbygden, eller en vägförening, som det hette om det var fråga om tätort med byggnadsplan. (Denna ordning,

med ledamöter från olika viktiga discipliner i styrelsen, har bestått sedan dess.) Arbetet bedrevs i huvudsak ideellt vid sidan av vars och ens ordinarie arbete, precis som inom medlemsorganisationerna.

RIKSFÖRBUNDET BILDAS

Riksförbundet för Enskild Väghållning bildades 1968 som en utvidgning av länsförbundet. Vid ombildandet till **Riksförbund** valdes som förste ordförande **Arne Eidlerth**, stark kommunalpolitiker i Täby och vice ordförande blev **Robert Nydahl**, advokat och ordförande i Ådrans Vägförening. **Lage Andersson** på dåvarande Vägverket lär ha sagt att Nydahl var ”en juridisk kompetens inom enskild väghållning som ingen av vägverkets jurister kommer i närheten av”.

- Förbundet växte i både anseende och medlemsantal, bland annat tack vare det arbete som lantmätaren **Gösta Söderberg** från Skåne och vägingenjören **Olof Ohlsson** från Göteborg lade ner, både i styrelsen och ute på fältet. Arne Eidlerth, **Sten Ahlberg** och Robert Nydahl fortsatte sedan under många år som portalgestalter i förbundet. 1970 och 1980-talets årsstämmor på finlandsbåtarna med kvalificerade talare och gemytlig stämning har många i minnet.

SERIÖS FRAMTONING

Styrelsen ägnade de första åren åt att bygga upp verksamheten, med utvecklingen mot riksnivån i fokus. Arne Eidlerth var mycket angelägen om att förbundet skulle ha en seriös framtoning. Gott samarbete med berörda myndigheter och organisationer prioriterades. Kontakter med Lantmäteriet, dåvarande Vägverket och Länsstyrelser, och även med till exempel Villaägarnas Riksförbund och LRF stod på varje agenda.

Medlemsackvisitionen, som Arne tyckte om att säga, var ändå inte bortglömd. Tillsammans med vägförvaltningarnas omtyckta handläggare av statsbidrag reste vi runt och höll anspråkslösa kvällsseminarier med kaffe och ostfralla. Arnes entusiasm var oförändrat positiv vare sig det var 80 åhörare i Ånge, eller 3 i Hallstavik (varav 1 från kommunen). Sakta men säkert blev staplarna i medlemsdiagrammet högre år efter år. Men vi hade fortfarande bara några hundra medlemmar och alla län var inte representerade.

En minnesvärd episod var när Arne Eidlerth och Sven Ivarsson fått företräde hos dåvarande Vägverkets generaldirektör, den legendariske **Carl Olof Ternryd**.

Han hade en bisittare som, när Arne i sin föredragning nämnde "riksförbundets" verksamhet, böjde sig fram och viskade något i Ternryds öra. Det var lätt att inse att han påpekade "riksförbundets" låga medlemsantal. Efter ett antal viskningar tröttnade Carl Olof, drog upp näsduken och tog ett varv runt näsan (hans vanliga sätt att visa viss irritation) och frustade: " – jaa, finns det någon som har fler då?"

STATSBIDRAGET HALVERAS

REV fick oväntad draghjälp med medlemsvärvningen under mitten av 90-talet. Tack vare den dåvarande regeringens halverande av statsbidraget som ett led i saneringen av statens finanser, fick REV många nya medlemmar. REV gav regeringen svar på tal genom att till alla väghållare tillhandahålla ett stencilerat förslag till protestbrev och löfte om att vidarebefordra dem till riksdagen. Över 13 000 svar kom in! **Bengt Nydahl** och **Sven Ivarsson** fick äran att under Arne Eidlerths semester överlämna protestbrev till riksdagens talman. Talmannen **Birgitta Dahl** var också på semester så vice talman **Anders Björk** tog emot skrivelserna från REVs pirra. Anders Björk var själv medlem i en samfällighet hemma i Småland, så det blev en trevlig pratstund om vägfrågor – om bidraget var vi överens. Efter detta tog med-

lemstillströmningen fart men återställande av bidragsnivån påbörjades först 2007.

REV TYDLIGGÖR BROPROBLEM

Ett annat uppmärksammat utspel var när REV samlade in uppgifter om de broinspektioner som Vägverket påbörjat på det enskilda vägnätet. Vi konstaterade att flera broar vid inspektionen fått statusen att reparation krävdes inom tre år. Eftersom det rörde sig om flera tusen broar och inga åtgärder planerades, gick vi ut med ett pressmeddelande med den rimliga slutsatsen att vissa broar kunde vara farliga. Det uppfattades dessvärre av lojal vägverkspersonal, utan vana vid medial uppmärksamhet, som ett angrepp på det dåvarande Vägverket. Men avsikten var att visa på ett tydligt behov av medel. Numera skriver även Trafikverket i sitt anslagsäskande att broar på det enskilda vägnätet riskerar att rasa.

RIKSTÄCKANDE FÖRBUND

I dag är REV ett riksförbund med drygt 10 000 medlemmar från samtliga län i Sverige. Vi har ett professionellt kansli i ändamålsenliga lokaler. REVs kvalificerade personal hjälper medlemmar, andra organisationer, press och myndigheter väl till rätta. Vi anordnar populära (läs överbokade och dubbelbokade) kvällskurser tillsammans med Lantmäteriet och Trafikverket. Årligen utbildar REV cirka 1 500 föreningsfunktionärer och vi tillhandahåller även en cirkelkurs för självstudier och en handbok för enskild väghållning. Vi tar emot besök från u-länder som är intresserade av den svenska modellen för skötsel av det finmaskiga vägnätet. REV finns representerat i hela Norden, i olika nätverk för trafiksäkerhet, lantmäteri, väghållning, transporter etc och tillhandahåller en medlemstidning - *Bulletinen* - som är mycket uppskattad.

JUBILEUM

I samband med 2009 års stämma, då REV har enskilda vägdagen, passade jubilarerna på att fira 40 år som riksförbund och 60 år som länsförbund, och trots sin aktningvärda ålder fortsätter REV piggt att växa och växa och växa.

Försäkringen ger möjlighet att REDA UT VAD SOM ÄR RÄTT – OCH TA STRID FÖR DET

I medlemsavgiften till REV ingår ett komplett försäkringspaket med de försäkringar man behöver som ansvarig eller delansvarig för väghållning. Försäkringspaketet har utvecklats, kompletterats och förfinats över tiotals år. Allt utifrån hur förutsättningar och krav förändrats.

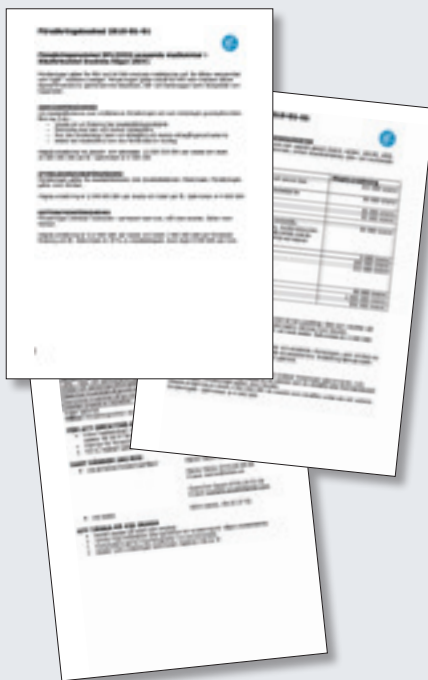
Försäkringsskyddet kommer upp vid olika tillfällen, t ex vid de kvällskurser vi anordnar. Ofta väcks frågan av att någon deltagare fått hjälp i ett försäkringsärende och uttrycker sin uppskattning över detta. Ibland reser sig då någon annan deltagare och talar om att de minsann inte har någon försäkring och att det aldrig har hänt något som gjort en sådan nödvändig. I de fall denne har lång erfarenhet från arbete i styrelse för vägorganisation blir övriga åhörare osäkra. Det ligger naturligtvis nära till hands med ett raljant svar som:

– Ja, du har väl ingen hemförsäkring heller. Det brinner ju så sällan?

Men frågan är allvarlig och bör belysas seriöst. Vilket man kanske inte alltid kan ta dyrbar tid till under en kurskväll. Här följer därför en snabbgenomgång av de viktigaste delarna.

VAD GÄLLER DE OLIKA FÖRSÄKRINGARNA FÖR?

REVs försäkring; som vi f.n. tecknat med If, gäller för REV och till REV anslutna medlemmar i egenskap av väghållningsansvariga och för verksamhet enligt respektive förenings stadgar. Försäkringen gäller också för gemensamt ägda lekplatser, bad- och båtbryggor, samt fastigheter och byggnader.

Ansvarsförsäkringen gäller om en förening får krav mot sig på grund av en person- eller sakskada som vållats av föreningen. Oftast tonar den drabbade trafikanten ner sin egen roll vid en skadas uppkomst och gör gällande att allt ansvar vilar på väghållaren. Den som drabbats av en olyckshändelse är ibland en bekant till styrelsefunktionärer eller till och med en medlem.

I ovanstående fall är det en klar fördel att en utomstående hanterar ansvarsfrågan och sedan förhandlar om skadeståndet, om sådant skulle visa sig berätt-

tigat. För nu är det ju inte så att den som råkar ut för en skada med automatik är berättigad till ersättning från någon annan. För att bli ersättningskyldig ska väghållaren nämligen ha orsakat skadan genom slarv eller försumlighet. Han/hon ska t ex ha känt till halkan eller hålet i vägen men låtit bli att åtgärda faran. Det är därför If hjälper föreningen att reda ut skadeståndsskyldigheten.

Skulle det hela resultera i en rättslig tvist om ersättningen så för If föreningens talan vid rättegången och svarar för kostnaderna. Motsvarande försäkring som föreningen har gäller även för styrelsen.

Rättsskyddsförsäkringen är en annan av de åtta försäkringar som har stor betydelse för oss som väghållare. Rättegångskostnader drar lätt i väg så en rättsskyddsförsäkring är ofta ett villkor för att en liten förening ska våga gå till domstol. Försäkringen gör det möjligt att gå vidare och hävda sin rätt. Därigenom slipper styrelsemedlemmarna känslan av maktlöshet som uppstår när man vet att man har rätt men inte ekonomisk kapacitet att gå vidare. För som styrelse kan man inte riskera medlemmarnas pengar och gå i tvist med staten eller kommunen, den store entreprenören eller exploitören. Trots att man vet att man har rätt!

Det är en obeskrivlig känsla att, med kompetent juridiskt stöd, möta sin motpart och lugnt meddela att om vi inte kan komma överens om detta så ses vi vid tinget och att då höra den tidigare så kaxige motparten harkla sig och betona att vi inte ska överila oss utan titta en gång till på det här ärendet!

Trygghet

Söker du en långsiktig partner som förstår din verksamhet?

Med gedigen utbildning och erfarenhet inom jord- och skogsbruk förstår vi din vardag och kan vara det bollplank du behöver. Du drar också nytta av bankens styrka och breda kompetens inom företagsfinansiering, betalningar och placeringar. Med vår samlade erfarenhet kan vi göra dina affärsidéer till verklighet.

Genom vårt goda samarbete mellan REV och Nordea kan vi också erbjuda finansieringslösningar till vägföreningar. Läs mer på revriks.se

Välkommen till specialistgruppen Nordea Jord & Skog.

Gör det möjligt

Specialistgruppen
nordea.se/jord&skog

Nordea

Rättshjälp ger råg i ryggen

En av grundförutsättningarna för att en väghållare ska våga stå upp för sin sak och hålla på sin rätt i en rättslig tvist är tillgången till en bra rättsskyddsförsäkring. Den som är medlem i REV behöver aldrig tveka.

Dagligen inkommer frågor till kansliet där en medlem fått någon typ av rättsligt problem. Ofta räcker en kort telefonrådgivning för att lösa frågan. Men ibland händer det att en förening hamnar i en situation som kräver betydligt större insatser. Det kan t ex röra sig om en vägskada som orsakats mer eller mindre vårdslöst av någon trafikant. Eller så kan det handla om en intern tvist i föreningen vilken lett till att talan väckts mot föreningen i domstol. Båda dessa fall kräver vanligen utredningar av vägtekniskt och/eller juridiskt slag, varför kostnaden för den enskilda väghållaren riskerar att bli stor. REV-medlemmar som ringer blir därför alltid väldigt lättade när de får klart för sig att föreningen har möjlighet att få hjälp via sin REV-försäkring i If Skadeförsäkring.

RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING VIA REV

Tillgång till en bra rättsskyddsförsäkring är ofta en av grundförutsättningarna för att en väghållare ska våga stå upp för sin sak och hålla på sin rätt i en rättslig tvist. Exempelvis avslutades nyligen ett mål vid en av landets domstolar där en enskild föreningsmedlem hade anlitat egen advokat och väckt talan mot av föreningen fattade föreningsstäm-

mobeslut. Målet rörde bl a föreningens uttaxering och rätten för föreningen att avyttra fast egendom. Styrelsen såg som sin uppgift att försvara det beslut som en mycket stor majoritet av närvarande medlemmar på föreningsstämman fattat. Målet var komplicerat och krävde omfattande utredningar och arbete. De totala rättegångskostnaderna kom att uppgå till närmare 145 000 kr.

– Men om föreningen inte hade haft tillgång till försäkringsskyddet vid sin första rådgivningskontakt hade säkerligen styrelsen varit ytterst försiktig med att vilja försvara tagna stämmobeslut, eftersom kostnaderna vid en förlust i domstolen kunde antas bli så stora.

INGEN EKONOMISK RISK

Föreningen hade tack vare sitt medlemskap i REV tillgång till en bra rättsskyddsförsäkring. Därför hamnade inte den ekonomiska risken med processen i förgrunden. Istället kunde styrelsen fatta sitt beslut att försvara stämmobeslutet och föreningens intressen utifrån vad som var juridiskt rimligt, både i det enskilda fallet och med samtliga medlemmars gemensamma bästa i främsta rummet.

Medlemslånet i Nordea

REV har sedan flera år tillbaka ett samarbete med **Nordea**. Tillsammans har tagits fram en struktur för hur en enskild väghållare på ett enkelt sätt kan finansiera sin väginvestering genom ett lån i banken. En samfällighetsförening har en särskild ställning genom sin uttaxeringsrätt, något inte alla banker känner till. Via medlemslånet i Nordea ges snabbt besked efter att banken fått de efterfrågade handlingarna; styrelsen slipper därmed onödiga frågor om föreningens betalningsförmåga och eventuella krav på borgensåtagande. Naturligtvis skall inte heller andra banker

fråga en samfällighetsförening om borgensåtagande; genom uttaxeringsrätten och den särskilda förmånsrätten som föreligger för föreningen i medlemsfas-tigheterna är borgensåtaganden överflödiga. Om du som medlem har problem med din bank, vänd dig till kansliet för rådgivning; det brukar hjälpa att någon av REV:s experter kan ge tips om vad som skall framhållas för den lokala banken för att ett lån skall beviljas. Och vill föreningen hellre låna av Nordea, så förmedlar kansliet kontakten till Nordeas kontor som tar hand om medlemslånen!

FÖR SÄKERHETS SKULL

Väghållning innebär risker. Hur välskött den enskilda vägen än är så finns det många faktorer som föreningen inte har kontroll över. Förr eller senare händer det som inte får hända. Olyckan är framme. Då är REV:s medlemsförsäkring hos If en trygghet.

Oavsett om en väg är enskild eller inte så är den mycket utsatt. Trafiken kan vara mer eller mindre tät och vägkroppen är utsatt för vädrets makter år efter år. Ett fordon skadas, eller ännu värre en eller flera personer. Om föreningen är medlem i REV ingår en försäkring i medlemskapet. Försäkringen täcker en mängd olika scenarion. Det kan handla om potthål i vägen, personsador eller till och med förskingring ur föreningens kassa.

En försäkring är viktig inte minst eftersom styrelseuppdraget innebär ett ju-

ridiskt ansvar. Utan en sådan kan styrelsens medlemmar i värsta fall bli personligt ansvariga för uppkomna skador. Försäkringen gör också att föreningens representanter slipper ta diskussion med den drabbade. Det enda som krävs är att föreningen anmäler till REV vad som hänt och bifogar den skadelidandes kontaktuppgifter. REV registrerar skadan och kontrollerar att föreningen betalt sin avgift, vilket är en förutsättning för att omfattas av försäkringen. Därefter träder If in och utreder händelsen och eventuella anspråk.

SKADOR PÅ VÄGEN ERSÄTTS INTE

Det är viktigt att känna till att vägkroppen, i dagsläget, inte är inkluderad i försäkringen. Om vägen skulle skadas av ett jordskred eller skyfall så får föreningen ingen ersättning från försäkringsbolaget. De senaste åren med många kraftiga skyfall har gjort att den frågan känns allt

mer angelägen att lösa och diskussioner med If pågår just nu.

ETT PAR EXEMPEL?

En motorcyklist åkte i diket och fick både motorcykel och skinnstall skadat. Olyckan orsakades av felaktigt utförda fartgupp. Utredningen visade att guppen var nybyggda och föreningen inte hunnit upptäcka felaktigheterna. Då styrelsen direkt efter olyckan lät göra om guppen kunde föreningen inte anses försumlig. Därmed betalades inget skadestånd ut.

När en väg hyvlades trängde större stenar upp på vägbanan. En bilist körde på en sten och fick skador på bilen. Bilisten krävde väghållaren på ersättning för reparationerna. Försäkringsbolagets utredning visade att det normala förfarandet vid hyvling av väg är att kvarliggande stenar tas bort direkt efter att arbetet slutförts. Vid skadetillfället var arbetet ännu inte avslutat och därför kunde väghållaren inte anses försumlig eller vårdlös. Bilisten fick därför ingen ersättning från föreningens försäkringsbolag.

Försäkra dig om ett bra skydd på vägen

Som medlem i REV ingår en medlemsförsäkring i If som ger dig ett extra skydd om t.ex. något skulle hända på den enskilda vägen. Förutom en eventuell skadeersättning så kan If hjälpa till med att föra din talan vid en rättegång och If kan också betala rättegångskostnaderna.

Vill du veta mer om din medlemsförsäkring, kontakta kansliet på Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) på telefon 08-20 27 50.

Lugn, vi hjälper dig.

REVs medlemsförsäkring i If

VEM GÄLLER FÖRSÄKRINGEN FÖR?

Försäkringen gäller för REV och till REV anslutna medlemmar och för sådan verksamhet som ingår i medlemsstadgar. Försäkringen gäller också för REV eller medlem såsom ägare/förvaltare av gemensamma lekplatser, båt- och badbryggor samt fastigheter och byggnader.

VEM BETALAR PREMIEN?

Premien för försäkringen ingår i REVs medlemsavgift.

NÄR BÖRJAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLA?

För ny medlem gäller försäkringen från och med att medlem blivit antagen.

HUR KAN FÖRSÄKRINGEN ÄVEN GÄLLA FÖR VÅR FÖRENING?

För att försäkringen ska gälla krävs medlemskap i REV. Kontakta REVs kansli på telefon 08-20 27 50 eller www.revriks.se

VAD INGÅR I REVs MEDLEMSFÖRSÄKRING?

- Ansvarsförsäkring
- Rättsskyddsförsäkring
- Styrelseansvarsförsäkring
- Egendomsförsäkring för verksamheten
- Överfallsförsäkring
- Krisförsäkring
- Olycksfallsförsäkring
- Förmögenhetsbrottsförsäkring

VAD SKA VI TÄNKA PÅ VID SKADA?

- Anmäl skadan så snart som möjligt
- Lämna inga utfästelser eller garantier för ersättning till några skadelidande
- Komplettera gärna med fotografier vid ansvarsskada
- Skador som understiger självrisken regleras inte av If
- Kontakta REVs kansli, 08-20 27 50 om du ska anmäla en skada

NÄR SKA VI ANMÄLA SKADAN?

- Det är viktigt att skadan anmäls snarast. Om skadan anmäls senare än 12 månader efter skadedagen kan ersättning helt utebli p g a 12-månadersregeln
- If vill kunna tillvarata alla REV-medlemmaras intressen på bästa sätt. Därför är det viktigt att ett skadeärende anmäls så snart som möjligt
- If vill snabbt sätta sig in i ett ärende och avgöra vad som behöver göras. Exempelvis kan man säkra bevisning genom att tala med inblandade personer, titta på skadestället och rådgöra med tekniska experter
- Snabbt agerande är också oftast en fördel i diskussioner om uppgörelser. Parterna slipper irritation över att ärenden drar ut på tiden och risken för rättsligt efterspel minskar
- If's rekommendation är därför att så snart som möjligt kontakta REVs kansli för att göra en skadeanmälan

TIPS OM RÄTTSSKYDDSSKADOR:

Rättsskydd är den skadetyper som ökar mest till antalet. Genomsnittskostnad för en rättsskyddsskada är 60 000 SEK. Följ våra tips för att undvika en rättsskyddsskada:

- Välj avtalsparter med omsorg
- Ha alltid tydliga avtal/kontrakt med klart formulerade uppdrag för alla era anlitade entreprenörer, gärna standardavtal
- Spara all skriftlig kommunikation (brev, mail, fax etc) med motpart, både för bevisfrågan och för er anmälan om rättsskydd till If
- Var noga med att följa gällande lagar och förordningar avseende beslutsfattande för samfälligheten – särskilt beslut på stämmor och årsmöten
- Ingå inga avtal oförsäkrade, dvs innan medlemskapet i REV

FRÅGA	VEM?	TELEFON	HEMSIDA/MAIL
Frågor om medlemskap	REVs kansli	Telefon: 08-20 27 50	www.revriks.se kansliet@revriks.se
Vid allmänna försäkringsfrågor	REVs kansli	Telefon: 08-20 27 50	www.revriks.se kansliet@revriks.se
Vid skada	REV's kansli	Telefon: 08-20 27 50	www.revriks.se kansliet@revriks.se

Vägområdets gränser – ansvar för sikt och röjning

Den enskilda väghållarens uppgift är att sköta den enskilda vägen. Det inbegriper vägbanan och även övriga väganordningar inom det upplåtta vägområdet, t ex vägren, dike och vägslänt. För väghållare som tillkommit genom myndighetsbeslut följer därutöver oftast en rättighetsupplåtelse att röja träd, buskar eller annan växtlighet vid sidan av det direkta vägområdet. Om en sådan upplåtelse är gjord står det uttryckligen i det för föreningen gällande förrättningsutlåtandet eller anläggningsbeslutet. Om vägmarken inte ägs utan disponeras med någon form av nyttjanderätt är röjning ett bra sätt att markera och hävda denna rätt.

Saknas särskild upplåtelse att sikt- och slyröja, finns de allmänna grannelagsrättsliga reglerna i Jordabalken (3:2) att falla tillbaka på. Dessa ger väghållaren rätt att ta bort på vägområdet inträngande rot eller gren. Dock ska växtens ägare först ges tillfälle att själv utföra arbetet. Vägområdet ska hållas fritt från siktför-sämrande växtlighet. De väghållare som har statsbidrag har säkert någon gång upplevt att Trafikverkets tjänsteman kommit med påpekanden om att slyröjning måste vidtas för att bidrag ska utgå.

PLANERA RÖJNING

Det förekommer att en del enskilda väghållare ställer krav på medlemmar att själva utföra erforderlig slyröjning längs med tomtgränsen mot vägområdet. Det finns också exempel på förekomst av straffavgift för den som inte frivilligt följt väghållarens uppmaning att sikt- och slyröja längs gränsen mot vägområdet. Förfarande med

straffavgifter har dock inte stöd i lagstiftningen och bör därmed inte förekomma. Sikt- och slyröjning är en del av en god väghållning och kostnaden för det är därmed väghållarens, inte den enskilda fastighetsägarens. Undantag från denna regel kan inte ens beslutas av stämman.

En annan sak är att vissa fastighetsägare önskar hålla rent och snyggt i gränsen för deras tomt. Sådana insatser bör naturligtvis premieras. Förslagsvis sker detta genom att väghållaren inför en planerad röjning meddelar berörda fastighetsägare med åtminstone två veckors varsel vad som är på gång. Ge, med en trevlig uppmaning, den som så önskar möjlighet att själv vidta erforderliga röjningsåtgärder.

SAMLAS OCH HA RÖJARFEST

Flera väghållare utför dikesrensningar och allmän städning. Lämpliga redskap är röjkniv, motorsåg och motorröjsåg. Kom ihåg att använda vederbörlig skyddsutrustning

och varselklädsel. Att ingen använder redskap som han/hon inte har kompetens för är självklart! Idén är för övrigt genial, alla samlas och tar ansvar för sin gemensamma angelägenhet, vägen. Enligt uppgift avslutas dessa väg dagar med stundom mycket uppsluppen tillvaro!

Väghållarens rätt att sikt- och slyröja bör brukas med förnuft och med respekt för fastighetsägarnas äganderätt. Gagnvirke från röjningen är alltjämt markägarens egendom och bör läggas upp på av honom anvisad plats.

Röjning bör utföras tidigt på sommaren när slyet ännu är färskt. Kemiska preparat bör undvikas och manuell eller mekanisk röjning istället tillämpas. Redskap som nyttjas för årlig röjning är vanligt slätteraggregat monterat på traktor och med knappt två meters verkansbredd. Var tredje år röjs hela vägområdet med slaghack, monterad på lastmaskin, vägghyvel eller annan tung redskapsbär-

Foto: Bengt Alm, Sveaskog

Allt ni behöver veta om lagar och förordningar, förvaltning och vägteknik

Många nya i styrelsen? Dags att uppdatera kunskaperna för föreningens trotjänare? Vill ni arbeta tillsammans eller läsa in er var och en för sig? REVs kursbok "Förvaltning av samfälligheter" är framtagen för att passa lika bra till en studiecirkel som för självstudier.

Kursmaterialet är upplagt så att styrelsen själv kan starta en studiecirkelkurs. I boken tas lagar och förordningar, förvaltning och vägteknik upp. Teori varvas med exempel tagna ur verkligheten. För er som vill arbeta i en studiecirkel kommer handledarmanualen och USB-minnet med Powerpointbilder, som båda ingår i kurspaketet, väl till pass.

I cirkelkursen ingår 3 stycken böcker och material på ett USB-minne.

795:- inkl moms för medlemmar

1 595:- inkl moms för icke medlemmar

Det går att beställa extra kursböcker och då betalar man som medlem 235:-/st inkl moms och som icke medlem 470:-/st

På samtliga priser tillkommer porto.

Välkommen med er beställning till REVs kansli via e-post kansliet@revriks.se eller via telefon: 08-20 27 50.

are. Högröjning till 4,6 m fri höjd över vägens hela bredd görs vid behov.

Siktskymmande växtlighet på tomtmark inom detaljplanerat område vid sidan av vägen ska enligt plan- och bygglagens bestämmelser tas bort av fastighetsägaren. Rättsfall visar att häck t ex skall hållas lägre än 0,8 m till 10 m från vägkorsning. Ofta samverkar väghållare, byggnadsnämnder och trafiksäkerhetsnämnder när det gäller att informera om detta.

OPLANERAD RÖJNING FÖR ÖPPNANDE AV VÄG

I spåren av stormarna Gudrun och Per har frågor också uppkommit kring väghållarens rättigheter och skyldigheter att återställa framkomlighet avseende nedblåsta träd. Om inte markägaren själv utför arbetet ska väghållaren se till att vägen hålls i för samfärdseln tillfredsställande skick. Väghållaren får knappast någon

framgång i att kräva fastighetsägaren på kostnaden för hanteringen. Tvärtom torde väghållaren kunna bli ersättningskyldig till en privatperson – kanske medlem i samfälligheten – som "för väghållarens räkning" röjt bort nedfallna träd för att kunna ta sig fram. Någon professionell aptering kan naturligtvis inte påräknas i dessa fall, men fortfarande gäller att gagnvirket tillfaller markägaren och värdeförlusten i virket eller veden ska naturligtvis minimeras så mycket som möjligt.

Fotnot:

Gagnvirke - virke av sådan dimension och beskaffenhet att det ekonomiskt kan förädlas.

Aptering - uppdelning av trädstam i sortiment.

Hur gör man med medlemmar som inte betalar sin vägavgift?

Som ägare av en fastighet är man, vare sig man vill eller inte, medlem i en samfällighetsförenings gemensamhetsanläggning. Trots att det hörs på namnet att anläggningen är gemensam finns det fastighetsägare som tror att andra ska ta deras ansvar för densamma. De låter helt enkelt bli att betala sin avgift. Det ligger i sakens natur att man åtminstone en gång skickar ut kravbrev till medlemmar, och talar om att det åligger styrelsen att föranstalta om indrivning. Går det ändå inte att förmå medlemmen att betala, bör saken tas upp på ett styrelsemöte där styrelsen beslutar om att ansöka om utmätning.

Avgifter som uttaxerats enligt bestämmelserna i lagen om förvaltning av samfälligheter (SFL) likställs enligt uttrycklig föreskrift i 46 § med sådana officiella avgifter som kan uttas utan föregående domstolshandläggning. Detta innebär att handlingarna kan insändas direkt till exekutiv myndighet, dvs kronofogdemyndigheten, med begäran om utmätning hos medlemmen. På REV:s hemsida finns allt som behövs redovisat samt en mall för begäran hos kronofogden.

LÅT KRONOFOGDEN SKÖTA INDRIVNINGEN

Förfarandet hos kronofogdemyndigheten ska inte föranleda väghållaren några kostnader. Kronofogdemyndigheten ska ta kostnaderna av medlemmen som inte betalt. Vid en utmätning kan vägföreningen dock bara få ut vägavgiften. Det går inte att få ut någon dröjsmålsränta eller inkassokostnader.

Eftersom den betalningsskyldige äger en fastighet brukar medlemsavgifter i regel kunna utmätas. Om andra tillgångar saknas kan kronofogden utmäta och sälja fastigheten exekutivt. Det är därför viktigt att man i ansökan anger att det ska vara en fullständig tillgångsundersökning och att medlemmens fastighet ska tas i anspråk vid utmätningen.

KRÅNGLA INTE TILL DET

Många frågar om man inte kan lämna uppdrag till en inkassobyrå eller dylikt, och söka driva in obetalda vägavgifter. Ingenting hindrar detta. Men om inte inkassering ger resultat riskerar man att få betala en del av inkassobyråns

kostnader. Det optimala instrumentet – utmätning av fast egendom – finns redan. Så varför ta en omväg?

Man ska inte heller ansöka om betalningsföreläggande eller gå till domstol för att få en dom mot den betalningsskyldige eftersom man redan har en exekutionstitel i form av en debiteringslängd. Styrelse kan alltså utnyttja den förmån lagen ger dem att få utmätning direkt mot medlemmen.

KORREKT UTTAXERING VIKTIG

En förutsättning för att utmätning ska kunna äga rum är att uttaxeringen gjorts i enlighet med bestämmelserna i SFL och stadgarna. Om det föreligger något fel vid uttaxeringen vägrar kronofogdemyndigheten att göra utmätning på grund av formella brister. Man får då göra om hela uttaxeringen eller avstå från att försöka driva in beloppet.

OM FASTIGHETEN SÄLJS

Vad inträffar om fastigheten säljs och vägavgiften fortfarande är obetald? Kan man kräva den nya ägaren på betalning? I 44 § SFL finns en särskild bestämmelse som reglerar situationen vid försäljning. Den nye ägaren svarar gentemot föreningen tillsammans med den förra ägaren för obetalda belopp som ej förfallit till betalning tidigare än ett år före den bestämda tillträdesdagen. Mot den nye ägaren anses beloppet förfallet på tillträdesdagen, om inte beloppet enligt debiteringslängden förfaller först efter denna dag.

Avsändare:
REV, Riksförbundet Enskilda Vägar
Riddargatan 35-37
114 57 Stockholm

Ansökan om medlemskap i REV

Tack för din ansökan om medlemskap i REV och varmt välkommen!

FÖRENINGENS NAMN

Typ av förening (vägförening, vägsamfällighet, samfällighet)

Organisationsnummer _____

Föreningen önskar bli medlem i REV fr.o.m:

Hemsida _____

Kommun _____

Vi har _____ meter totalt

varav _____ meter med statsbidrag

Vägnummer (om statsbidrag)

Vägen består av _____ antal meter grus

_____ antal meter asfalt

Kommunalt bidrag per år

Utdebitering per år

I föreningen ingår totalt _____ antal fastigheter

Varav _____ permanentboende,

_____ fritidsboende,

_____ övriga fastigheter,
ex skogsfastighet och

_____ näringsfastigheter,
ex jordbrukare. åkeri etc.

Broar spännvidd: 2-15m >15m

Plankorsning (järnväg-väg) ja nej

Lantmäteriförrätad ja nej

KONTAKTPERSON

Namn: _____

Adress: _____

Postnr: _____

Ort: _____

Tfn mobil: _____

Tfn bostad: _____

E-post: _____

KASSÖR/FAKTURAMOTTAGARE

Namn: _____

Adress: _____

Postnr: _____

Ort: _____

Tfn mobil: _____

Tfn bostad: _____

E-post: _____

Medlemsavgiften per kalenderår är **900 kr + 65 kr** per påbörjad kilometer väg – (Försäkring ingår).

Underskrift

Beställer även ___ **ex av handboken EVA-REV**

623 kr för medlem, 941 kr icke medlem,
inklusive moms och porto.

Sänd ansökan till Riksförbundet Enskilda Vägar,
Riddargatan 35-37, 114 57 STOCKHOLM,
eller faxa hela sidan till 08-20 74 78.

E-post: kansliet@revriks.se, www.revriks.se

Avsändare:

Vik här och tejpa ihop

Ansökan medlemskap

Plats
för
frimärke

REV. Riksförbundet Enskilda Vägar

SVARSPOST

Kundnummer 110724900

110 05 STOCKHOLM

Hur kan andelstalen förändras inom en vägförening, nu och i framtiden?

BAKGRUND

En återkommande fråga till REV är hur man kan ändra andelstalen i en vägförening, egentligen inom den gemensamhetsanläggning som samfällighetsföreningen förvaltar. I det följande beskrivs vad som gäller och vilka föreningar REV arbetar för.

NUVARANDE METODER FÖR ATT ÄNDRA ANDELSTAL

1. Samfällighetsföreningens styrelse och en fastighetsägare träffar **överenskommelse** om nytt eller ändrat andelstal i gemensamhetsanläggning för en fastighet. Överenskommelsen ska godkännas av lantmäteriet som också registrerar överenskommelsen i fastighetsregistret. Mall för överenskommelsen finns att hämta på Lantmäteriets hemsida. Mallen innehåller även utförlig instruktion om hur överenskommelsen ska hanteras.
2. Lantmätaren **fördelar** tidigare andelstal eller **ansluter** ny fastighet till en gemensamhetsanläggning i samband med annan lantmäteriförrättning. Vid anslutning av ny fastighet har lantmätaren alltid kontakt med föreningen för att stämma av andelstalet och eventuell anslutningsavgift.
3. **Ny lantmäteriförrättning** där andelstalen omprövas. Ansökan kan göras av föreningen (stämmobeslut) eller av enskild fastighetsägare.
4. **Beslut av styrelse** för samfällighetsförening, när styrelsen fått sådana befogenheter i samband med lantmäteriförrättning. Denna befogenhet framgår av anläggningsbeslutet.

Under 2011 har REV och Lantmäteriet arbetat med ett projekt för att se hur omprövningsförrättningar kan genomföras på ett enklare sätt om föreningen själv bidrar med underlagsmaterial och hjälper lantmätaren med vissa moment i förrättningen (punkt 1 och 3 ovan). Syftet med projektet är att underlätta arbetet och därmed sänka kostnaden för förrättningen. Det är lämpligt att föreningen väljer att ompröva sina gemensamhetsanläggningar när dessa är inaktuella, och gärna medan medlemmarna är överens. Den vanligaste orsaken till att anläggningsbeslutet behöver omprövas är att andelstalen inte längre stämmer överens med hur delägarna använder vägen.

Resultatet av projektet finns på REV:s hemsida, "Arbetsgång lantmäteriförrättning (sett ur föreningens perspektiv)". Dokumentet är uppdelat i ett avsnitt som behandlar vad föreningen generellt bör tänka på medan övriga avsnitt behandlar olika typer av omprövningssituationer. Dokumentet finns även i lantmätarnas handläggningsstöd vilket gör att både lantmätaren och föreningen kan arbeta efter samma modell.

FRAMTIDA METOD FÖR ATT ÄNDRA ANDELSTAL

Även om vi med ovanstående metod "Arbetsgång lantmäteriförrättning (sett ur föreningens perspektiv)" kan korta arbetsinsatsen för lantmätaren vid omprövningsärenden är det ändå ett gigantiskt arbete att ompröva alla gemensam-

hetsanläggningar som skulle behöva detta. En uppskattning är att det skulle behövas 100 lantmätare som arbetade i 10 år för att klara detta. Vi vet att dessa lantmätare inte kommer att finnas. Således behövs någon annan metod än de ovan redovisade för att föreningarna ska få aktuella andelstal att arbeta med.

REV har utarbetat en idéskiss hur anläggningslagen skulle kunna ändras för att ge föreningarna själva möjlighet att besluta om andelstalen. Idéskissen har överlämnats till ledamöter i Trafikuskottet som är intresserade att driva lagändringsfrågan vidare. Hela förslaget finns på REV:s hemsida www.revriks.se

KONSEKVENSANALYS AV FÖRESLAGEN ÄNDRING

- ▶ Samtliga gemensamhetsanläggningar i Sverige som förvaltas av en samfällighetsförening kan inom ett år få legala andelstal.
- ▶ Andelstalen i gemensamhetsanläggningarna kan i framtiden anpassas kontinuerligt efter den allt mer förändliga värd vi lever i.
- ▶ Samfällighetsföreningarnas ekonomiska hantering förs in i det gällande ramverket vilket leder till stabilitet och förutsebarhet såväl för föreningen som för den enskilde.
- ▶ Lantmäteriets arbete med omprövningar av andelstal minskar och den lediga kapaciteten kan användas för att pröva de fall då delägare i gemensamhetsanläggning är missnöjda med det andelstal som föreningen beslutat för fastigheten.
- ▶ Den privata marknaden som i dag hjälper föreningar med beräkningar av andelstal kan fortsätta att tillsammans med Lantmäteriet ge föreningar underlag inför beslut om andelstal.
- ▶ Fastighetsregistret har i dag stora brister då en stor del av de registrerade gemensamhetsanläggningarna saknar registrerat andelstal. Arbetet med att uppdatera dessa gemensamhetsanläggningar med andelstal behöver då inte göras. Arbetet med att hela tiden ajourhålla andelstalen upphör.
- ▶ Köpare av fastighet kan få information från fastighetsregistret om fastigheten deltar i en gemensamhetsanläggning som förvaltas av en samfällighetsförening. Aktuellt andelstal finns hos samfällighetsföreningen.

En ändring av anläggningslagen enligt ovan kommer att ta minst 2 år även om arbetet prioriteras. Vi på REV tror att en förändring enligt förslaget kommer att vara mycket positivt för vägföreningarna.

B **POSTTIDNING:**
Returadress:
REV. Riksförbundet Enskilda Vägar
Riddargatan 35-37
114 57 Stockholm

Vad arbetar REV med?

Tillförlitliga resor och transporter är viktiga för att samhället ska kunna fungera. Det är därför angeläget att enskild väghållning ges goda förutsättningar och så rimliga villkor som möjligt.

REV är en partipolitiskt neutral organisation för Sveriges enskilda väghållare, som bevakar frågor om enskild väghållning, sprider information och tillvaratar väghållarnas intressen. Förbundet arbetar för att upprätthålla och fördjupa kontakterna med dem vars beslut och ställningstaganden påverkar villkoren för enskilda väghållare.

REV följer arbetet i riksdag och regering, deltar i statliga utredningar, uppvaktar beslutsfattare, etablerar direktkontakter med riksdagspartierna och deltar i samhällsdebatten. Allt för att öka möjligheterna att påverka frågor som berör medlemmarna. För att nå ut med information om enskild väghållning försöker REV i högre grad delta i debatten i massmedia.

Kontakterna stärker REVs roll som företrädare för de enskilda väghållarna och ger större möjligheter till långsiktig påverkan. REV har framgång i sitt opinionsarbete, många förbättringar har skett under de gångna åren.

SERVICE TILL MEDLEMMARNA

För att underlätta medlemmarnas löpande förvaltning förmedlar REV kunskap och bistår med råd och anvisningar i juridiska, väg-, lantmäteri- och miljötekniska frågor. Varje år besvarar kansliet cirka 4 000 medlemsfrågor. Kansliet förstärker nu kompetensen inom områdena vägteknik och lantmäteri, och ökar insatserna för att bli kunna delta i samhällsdebatten och föra fram synpunkter från REVs medlemmar till beslutsfattare.

AKTUELLA FRÅGOR

Några viktiga frågor som förbundet driver är hur fördelningen av väghållansvaret mellan stat, kommun och den enskilde väghållaren ska vara. REV har under lång tid drivit kravet att stödet till enskilda vägar ska höjas. Det är positivt att regering och riksdag nu har återställt stödet till den nivå som gällde innan 1996; för närvarande anslås cirka 1 miljard varje år till Sveriges längsta vägnät. REV arbetar dessutom intensivt med att de enskilda väghållare som har ansvar för broar därtill ska erhålla ett särskilt stöd på upp till 90 procent av investeringssumman. Våren 2012 presenterade REV vidare ett förslag om förenklade regler för omprövning av andelstal, som förhoppningsvis kan bli verklighet inom några år. Denna föreslagna reform skulle verkligen underlätta administrationen och den ekonomiska hanteringen för de enskilda väghållarna.

VAD VILL REVS MEDLEMMAR

De löpande kontakterna med medlemmarna är viktiga för att REV ska få information om vilka frågor och områden som är angelägna att lägga engagemang på. Synpunkter är nödvändiga för utvecklingen av förbundets fortsatta inriktning. REV uppmanar därför alla medlemmar att fortsätta att höra av sig. Kom med synpunkter, förslag och idéer för att förbättra villkoren för enskild väghållning. Besök också REVs hemsida regelbundet för mera information och nyheter.

EVA-REV handboken – alla enskilda väghållares bibel

Arbetar du med enskild väghållning? Är du engagerad i en förening för enskild väghållning? Då är Riksförbundet Enskilda Vägars handbok Enskild Väghållning Anvisningar (EVA-REV) oundgänglig.

Boken tar upp lagregler och bestämmelser, förvaltning, ekonomi, teknisk väghållning, trafikfrågor, miljö och mycket mer. Det finns även en rad mallar som gör livet som väghållare enklare.

I nyuppdaterade EVA-REV är ekonomiansnittet kompletterat, frågan om farthinder utförligare behandlat, liksom avtal och ersättningar vid läggande och bibehållande av ledning i väg m m.

EVA-REV kostar för medlemmar 550 kr och för övriga 850 kr, **moms och porto tillkommer.**

Välkommen med beställning till REVs kansli via e-post kansliet@revriks.se eller tel 08-20 27 50.